

Mødet den 20. August 1925.

Fraværende: M. Brammer.

1. (J. Nr. 22¹—1925). **Indenrigsministeriets Approbation paa Købekontrakt med Murermester Daugbjerg.**

Toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 99—1925). **Indenrigsministeriets Samtykke til Ydelse af et Laan paa 9000 Kr. til Idrætsparken.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 328—1925). **Meddelelse fra Købstædernes alm. Brandforsikring om Udbetaling af Tilskud til Automobilsprøjten.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 269—1925). **Indberetning om Aldersrenten og Enkebørnsunderstøttelsen i 1924—25.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 314—1925). **Forslag om, at Kommunen indmelder sig i Foreningen af kommunale Elektricitetsværker.**

H. P. Christensen meddelte, at paa Købstadmødet i Odense blev der stiftet en saadan Forening under Købstadforeningen. Der fandtes i Forvejen en Forening af Elektricitetsværker og en anden for Elektricitetsværksbestyrere, og de bekrigede ofte hinanden. Det var Meningen, at

den ny Forening skulde søge at samle de øvrige, saa der kun blev een Forening, og Taleren vilde henstille til Byraadet at slutte sig dertil.

J. Chr. Møller spurgte, hvad det vilde koste.

H. P. Christensen kunde ikke sige det bestemt, men det blev ikke noget stort Kontingent; den nuværende Forening kostede ca. 300 Kr. aarlig, og denne blev i hvert Fald ikke dyrere, men samtidig kom man af med de andre Foreninger, som der hidtil var ydet Tilskud til.

Borgmesteren bemærkede, at der snart blev saa mange Foreninger, at der ikke blev Tid til at passe andet. Taleren vilde dog ikke modsætte sig Forslaget; Kontingentet vilde nok senere vise sig.

Indstillingen vedtoges.

6. (J. Nr. 301—1925). **Meddelelse om Afslutning af Likvidationen af det kommunale Andelsselskab Aarhus—Randers elektriske Bane.**

Borgmesteren henviste til den foreliggende Opgørelse. Aarhus havde betalt til den projekterede ny Bane til Randers 37000 Kr., og dem fik man nu tilbage paa den Maade, at hvis Banen nogen Sinde blev til Alvor, skulde Pengene atter betales; men forhaabentlig skete det ikke.

J. Chr. Møller gav som Medlem af Likvidationsudvalget nogle Oplysninger. Naar Likvidationen havde varet saa længe, skyldtes det forskellige anmeldte Fordringer, deriblandt 2 store Poster fra et svensk og et engelsk Selskab; men det viste sig, at der ikke var juridisk Grundlag for disse Fordringer, hvorfor de maatte renoncere derpaa. Ogsaa den tidligere Sekretær Borch anmeldte et stort Beløb, men ifølge Landsretsdom var der heller ikke juridisk Begrundelse for dette. Landinspektør Birch, Hjørring, havde man affundet sig med ved

at udbetale ham 1000 Kr. Sagen var omtrent færdig for 1 Aar siden, men saa kom Forslaget om Lillebæltsbroen, hvorefter Banen til Randers blev udskudt; af den Grund mente man, at Aarhus burde have nogen Erstatning, og Kommunen fik derfor sit Udlæg til denne Bane tilbagebetalt. Der blev altsaa ikke noget større direkte Tab for Kommunen, men selvfølgelig havde der været et Rentetab.

B o r g m e s t e r e n skulde ikke komme ind paa de forskellige Ting, som knyttede sig til denne Sag. Sekretær Borch var dog ikke den værste; han levede for smaa Penge, medens de andre, som havde med Banen at gøre, levede højt derpaa, og han havde kun forlangt 1200 Kr.

J. C h r. M ø l l e r svarede hertil, at Sekretær Borch til at begynde med krævede et meget større Beløb.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 222—1925). Meddelelse fra Kasseudvalget om **Tilvejebringelse af det til Opførelse af Beboelseshuse nødvendige Beløb.**

Følgende Indstilling forelaa:

»I Anledning af, at Byraadet for Tiden overvejer at genoptage Opførelsen af Beboelseshuse til Afhjælpning af Bolignøden, har Kasseudvalget beskæftiget sig med Spørgsmaalets finansielle Side og kan herefter meddele, at for saa vidt Byraadet vedtager at skride til denne Foranstaltning, er Aarhus Privatbank villig til at stille et Beløb paa 500,000 Kr. til Byraadets Raadighed, imod at Beløbet tilbagebetales, naar Boligerne er fuldførte, idet disse belaanes saa højt som muligt med Kreditforenings-, Hypotekforenings- og Statslaan, medens det herefter eventuelt resterende Beløb optages paa det kommende Aars Budget.«

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen. Paa et lukket Møde i April Maaned havde Taleren givet det ny Byraad Meddelelse om Kommunens finansielle Stilling og bl. a. oplyst, at det gamle Byraad havde disponeret over Kassebeholdningen, og Udgiften til nye Ting maatte derfor afholdes af Laan.

Indstillingen vedtoges.

8. (J. Nr. 222—1925). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Vilkaarene for Afgivelse af Grund til Opførelse af en Række mindre Beboelseshuse.**

Følgende Indstilling forelaa:

»For saa vidt Byraadet beslutter at opføre de i Forslaget omhandlede 1 Etages Beboelseshuse, indstiller Udvalget, at der bygges ved den søndre Side af Poul Martin Møllers Vejs Forlængelse (se Stadsingeniørens Forslag G 1). Prisen for Byggegrundene foreslaas sat til 1 Kr. pr. m², hvortil kommer Udgiften til Gadens Anlæg samt til Ledninger for Kloak, Vand, Gas og Elektricitet. Anlægget af Gaden i den foreløbige ringere Bredde og med de nævnte Ledninger udredes samtidig med Bebyggelsen, hvorimod Forpligtelsen til at deltage i Udgiften ved den senere Udvidelse af Gaden, naar Byraadet derom tager Beslutning, sikres ved tinglæst Servitut paa Arealet.«

B o r g m e s t e r e n forelagde Indstillingen. Prisen for Grundene var sat meget billigt, billigere end de kunde købes andetsteds. Den foreslaaede Servitut var nødvendig, hvis Husene skulde blive solgt.

Indstillingen vedtoges.

9. (J. Nr. 222—1925). Indstilling fra Byggeudvalget om **Foranstaltninger til Afbjælpning af Bolignøden.**

Følgende Indstilling forelaa:

- a. Der ydes fremdeles 500 Kr. til hver Lejlighed, som opføres af Boligforeninger og private, naar disse opfører mindst 10 Lejligheder samtidig.
- b. Der opføres en Rækkebebyggelse paa 25 Huse, saaledes som foreslaaet i Byraadets Møde den 10. ds. Opførelsen af disse Huse overgaar til Udvalget for Bygninger og Inventar.
- c. Udvalget for høj Bebyggelse anmoder Byraadet om Bemyndigelse til at projektere en saadan i Karreén mellem Ringgaden, Læssøesgade, Max Müllersgade og Trepkasgade.◀

B o r g m e s t e r e n henviste til Forslaget fra Byggeudvalget til Fremme af Boligbyggeriet og Afhjælpning af Bolignøden. Det var vist rigtigst at tage de 3 Punkter hver for sig, og altsaa først behandle Forslag a.

J. C h r. M ø l l e r anbefalede Forslaget, som var i Lighed med det, man hidtil havde haft. Maaske kunde der komme Tilfælde, hvor man burde give Tilskud til en Bygning med f. Eks. 8 Lejligheder, men det kunde der jo saa forhandles om.

H. P. C h r i s t e n s e n henstillede at gaa et lille Skridt videre og ogsaa give Tilskud til Huse med et Par Lejligheder, naar det ikke var større Villaer, der var Tale om. Taleren vilde derfor foreslaa at ændre Indstillingen saaledes, at der kræves mindst 2 Lejligheder i Stedet for 10. Samtidig vilde Taleren foreslaa, at de 500 Kr. Tilskud skal betales tilbage, saafremt Bygningerne afhændes til udenbys boende; det var sket i mange Tilfælde, at en Bygning, som var opført med Støtte af Kommunen for at skaffe Lejligheder, saa var afhændet til udenbys Folk, og det havde Kommunen ikke Raad til.

J. C h r. M ø l l e r syntes ikke, at disse Æn-

dringer var nødvendige; hidtil havde man som Regel givet Tilskud til Huse med 2 Lejligheder, og det vilde nok ogsaa ske i Fremtiden. Angaaende det andet Ændringsforslag, saa forstod Taleren det saaledes, at hvis en udenbys boende Mand ønskede at bygge her i Byen, kunde han ikke faa Tilskud. Men hvis han fik Indflytnings-tilladelse, maatte han vel stilles lige med andre. Hvis det var Meningen, at en Ejendom ikke maa sælges til udenbys, var det vist en lidt farlig Bestemmelse, og det kunde man næppe i Længden forhindre.

Bernt Jensen oplyste, at Forslaget tog Sigte paa, at de Lejligheder, som opføres med kommunalt Tilskud, ikke maa afhændes til Tilflyttere. Under Restriktionerne forbød man saadanne at leje Lejlighed, men man kunde ikke forbyde dem at købe en, og der var ingen Mening i, at Byraadet giver Tilskud til Lejligheder, som derefter afhændes til fremmede. Taleren vilde derfor meget anbefale denne Ændring. Det andet Forslag burde derfor ogsaa tiltrædes; en Mand, som ikke havde Raad til at opføre en større Ejendom end med 2 Lejligheder, var lige saa berettiget til Tilskud som den, der opførte en stor Ejendom; begge Dele afhjalp Bolignøden.

Borgmesteren fandt, at Byraadet ved disse Forslag beredte sig selv større Vanskeligheder end ved at følge Udvalgets Indstilling. Forslagene maatte vel forstaas saaledes, at der ydes Tilskud til Bygninger med mindst 2 Lejligheder, og at det skal betales tilbage, hvis Ejendommen sælges til fremmede ved første Salg; længere kunde man næppe gaa.

Bernt Jensen svarede, at det drejede sig ikke om, hvem der ejede Ejendommen, men om

hvem der kom til at bo i Lejlighederne, og det dækkede Borgmesterens Udtalelser ikke.

H. P. Christensen antog ikke, det kunde berede mange Vanskeligheder, naar Byraadet tog Bestemmelse i hvert enkelt Tilfælde. Naar en Mand opførte en Lejlighed i Byen, kunde man forhindre, at den blev udlejet til udenbys boende, men hvis det var en Andelslejlighed, kunde det ikke forbydes, men i saa Fald burde Byraadet kunne kræve sit Tilskud tilbage. Det var rigtigt nok, at man tidligere havde givet Tilskud til Smaahuse, men naar Indstillingen bestemt forlangte 10 Lejligheder, var det ikke saa let at komme udenom.

Borgmesteren bemærkede, at efter Hr. Christensens nye Motivering vilde man spænde Ben for den Arbejdsmetode, som Andelsboligforeningerne hidtil havde fulgt.

H. P. Salling gjorde opmærksom paa, at ifølge Boligloven kunde man ikke nægte statsansatte Folk og forskellige andre Indflytning, naar de blev forflyttet til Byen; var det da Meningen, at ogsaa saadanne skulde forbydes at overtage de Lejligheder, hvortil der var givet Tilskud? Det vilde skabe visse Vanskeligheder. Selve Tilskudet var ikke nogen egentlig Udgift for Byen; det kom ind igen ved forøget Arbejdsfortjeneste og Skatteindtægt. Taleren vilde fraraade en Vedtagelse om, at tilflyttede ikke maa leje disse Lejligheder.

J. Chr. Møller kunde tiltræde Ændringen angaaende Huse med mindst 2 Lejligheder, men den anden Ændring var uheldig og burde ikke vedtages.

Borgmesteren var ikke rigtig klar over, hvorledes Ændringen ønskedes, og vilde derfor anmode om at faa et skriftligt Forslag.

J. Perregaard erklærede, at hvis Forbudet

kun drejede sig om første Udleje, skete der vist ikke meget derved. Arbejdernes Andelsboligforening havde i Komplekset ved Tordenskjoldsgade kun 3 udenbys Folk foruden Apotekeren, og man forlangte altid Indflytningstilladelse først. Men skulde Forbudet hvile paa Ejendommen for Tid og Evighed, kom man let i samme Situation som København, hvor mange Huse stod tomme, fordi de ikke maatte udlejes til fremmede, ikke engang naar de havde Indflytningstilladelse. Det gjaldt ogsaa for dem, som var tvangsforflyttet, og saa var der kun dem tilbage, som ikke kunde betale Lejen; derfor stod Husene tomme.

Bernt Jensen fastslog, at Forslaget kort gik ud paa at stille Folk, som ønsker Andelslejlighed, lige med andre Indflyttere. Forslaget gjaldt kun første Gang, idet Husene derefter var underkastet Huslejelovens Bestemmelser.

H. P. Christensen syntes, at Hr. Perregaards Udtalelser tydede paa, at man byggede Husene saaledes, at indenbys Folk ikke havde Raad til at betale Lejen eller købe en Andelslejlighed. En enkelt Boligforening havde afhændet alle sine 18 Lejligheder til udenbys boende Folk, og det burde ikke kunne finde Sted. Men naar der blev rejst Indvendinger mod Ændringen, vilde Taleren henstille at lade Sagen udgaa og faa et bestemt Forslag frem til næste Møde.

Forslag a udsattes.

- b. Borgmesteren oplyste, at efter de færdige Tegninger vilde Husene blive betydelig mere komfortable, end det fremgik af den første Skitse. Men hvis Tegningerne approberedes af Byraadet, skulde de jo alligevel gennem de forskellige Kommissio-
ner, før Arbejdet kunde paabegyndes.

J. Chr. Møller udtalte, at naar den borgerlige Gruppe havde været Modstander af disse Huse, skyldtes det særlig, at de ikke kunde opfylde, hvad de skulde, at skaffe Plads til eventuelt bolig-søgende til Oktober Flyttedag. At Husene ikke blev nogen Pryd for Byen, vilde man i dette Tilfælde se bort fra. I sidste Møde udtalte Hr. Perregaard ganske vist, at hvis han skulde bygge dem, skulde de blive færdige til Flyttedag, naar han maatte begynde Dagen efter, men nu var der gaaet en halv Snes Dage, og det lod sig sikkert ikke gøre at faa dem færdig til den Tid, ja næppe 1 Maaned senere. Hvis det blev saa galt til Efteraaret, som nogle mente, var der ikke andet end Barakker, som kunde hjælpe; det var det eneste, som kunde blive færdigt. Barakker var ikke nogen ideel Bygningsform, og Taleren var ikke begejstret for dem, men som Nødhjælp kunde man næppe bruge andet. Ved at Kommunen bygger i stor Stil, overtog man den Forpligtelse, som de Folk, der havde Raad dertil, selv maatte have til at skaffe sig Bolig; Kommunen havde ingen som helst juridisk Forpligtelse til at skaffe alle i Byen Bolig, det gjaldt kun for dem, der var under Kommunens Forsørgelse. Der blev ganske vist sagt, at Folk i stort Tal vilde henvende sig paa Fattiggaarden og forlange at faa Bolig, men det tvivlede Taleren meget om, Folk vilde nok skaffe anden Udvej. Naar man saa tog det Forhold i Betragtning, som Hr. Perregaard ogsaa sidst var inde paa, at Kommunen kom til at tabe 25 % paa sine Ejendomme, saa animerede det heller ikke til at bygge; med den Slags Udtalelser afholdt man tillige private fra at bygge. Taleren var af den Formening, at det godt kunde betale sig at bygge for Øjeblikket, naar der blev givet

Kommunetilskud og Garanti for Statslaan, og Taleren vilde henstille til private Bygherrer snarest muligt at fremkomme med Projekter til nyt Byggeri. Naar der var anket over, at mange Lejligheder stod tomme, saa var det en stor Fejl af Grundejerne; de burde forstaa, at naar man fik en frisindet Huslejelov, som de i mange Aar havde krævet, maatte den bruges med Maadehold, og de burde ikke optræde saaledes, at det blev nødvendigt at faa nye Restriktioner. Skulde saadanne komme igen, var det i hvert Fald Grundejernens egen Skyld, og Taleren vilde meget henstille til dem snarest muligt at faa deres Lejligheder udlejet. Hvis Grundejerne havde følt deres Ansvar lidt mere, havde der vist ikke været nogen egentlig Nødstilstand, og selv om en Del af Opsigelserne var berettigede, havde det næppe været nødvendigt at opsiges 2300 Familier. Selv om et Par af den borgerlige Gruppe havde tiltraadt Indstillingen, vel sagtens fordi de havde anset det for absolut nødvendigt, kunde Gruppen ikke stemme for Forslaget, men vilde afholde sig fra at stemme i Sagen.

B o r g m e s t e r e n havde af Referatat fra sidste Møde set, at der var Tale om Nedskrivning af Kommunens Ejendomme, antagelig dem, der var bygget for længere Tid siden. Taleren vilde derfor oplyse, at Ejendommene var nedskrevet med 37 %. Det var rigtigt, at Kommunen ikke havde juridisk Pligt til at skaffe Bolig til andre end dem, som Kommunen skal forsørge; men naar private ikke vilde bygge, kunde man næppe ganske rolig lade Folk staa uden Husly. Taleren vilde dog meget hentille til de Folk, som havde Raad dertil, at slutte sig sammen og bygge deres egne Huse, saa var de fri for at slaas med Husværterne og

gjorde baade sig selv og Kommunen en Tjeneste. Lejen af Ejendommene var saaledes, et der blev et Overskud til Ejeren, og det Overskud fik man selv ved at bygge. Naar Valget stod imellem at bygge Smaahuse og Barakker, burde man bygge Smaahuse; det var ikke nogen ideel Byggeform, men dog langt at foretrække for Barakker; at bygge saadanne var at smide Pengene ud af Vinduet; de kunde maaske staa saa længe, at de kan dække den Sum, de har kostet at bygge, men Renten var i hvert Fald tabt. Naar Fabrikant Møller erklærede, at den borgerlige Gruppe ikke kunde stemme for Forslaget, vilde Taleren gøre opmærksom paa, at Indstillingen var enstemmig, og de to ærede Medlemmer af Gruppen, som havde været med til at lave den, vilde sikkert stemme derfor.

J. P e r r e g a a r d erklærede, at naar Fabrikant Møller trak Udtalelser frem fra det lukkede Møde, maatte han ogsaa have Lov til at svare paa Hr. Møllers Udtalelser i samme Møde. Hr. Fabrikanten foretrak at bygge Barakker og udtalte paa sidste Møde, at de var omtrent afviklede. Taleren havde nu Regnskabet over Barakkerne, og deraf fremgik, at den Afvikling havde Skatteyderne betalt. Kommunen havde bygget Barakker for ialt 1,038,899 Kr., og for disse Penge fik man 309 Rum, hvoraf mange ikke kunde kaldes Lejligheder. Kommunens Beboelseshuse med 523 Lejligheder, som var nedskrevet med $37\frac{1}{2}$ %, havde kostet 792000 Kr., altsaa ikke nær saa meget som Barakkerne; havde man i Stedet for disse bygget Stenhuse, kunde man have faaet 698 Lejligheder for det samme Beløb. Hvis man derefter saa paa Forrentningen, viste det sig, at Barakkerne gennem Aarene havde givet en Rente af $2\frac{1}{2}$ —4 %, og sauntidig betalte

Kommunen 7—8 % i Rente af sine Laan i Banken. Hele den reelle Indtæg af Barakkerne var 230,116 Kr., og naar man trak det Beløb fra Anskaffelses-summen, var der endnu tilbage at dække 808,883 Kr. Det var den Administration, som Hr. Møller fandt forsvarlig, naar han foreslog at bygge Barakker; men han skulde ikke staa og sige, at Barakkerne var afviklede og derved søge at give Byraadet det Indtryk, at de ikke vilde give Kommunen noget Tab. Hvis man saa tillige vilde gøre op, hvad det har kostet Fattigvæsenet at have disse Barakker, kom man op paa ganske andre Tal. Taleren vilde derfor henstille til Fabrikant Møller, saa længe han var Medlem af Kasseudvalget, at give Byraadet rigtige Oplysninger. Private Folk, som byggede Huse, var dækket indtil 25 %, og det vilde vist vare længe, før man kom saa langt ned. De foreslaaede Huse kunde under normale Forhold om Sommeren bygges paa 10 Uger, og angaaende at de ikke maatte paabegyndes, før de var godkendt af Kommissionerne, saa maatte man vel kunne begynde at grave Grunden ud straks. Hvorvidt Rækkehusene blev en Pryd for Byen eller ikke, skulde Taleren ikke komme ind paa; de blev betydelig pænere, end det fremgik af første Skitse. Et Medlem af den borgerlige Gruppe sagde i sidste Møde, at disse Huse ikke var bedre end Barakker. For 20 Aar siden byggede han selv den Slags Huse; nu var han bleven en velhavende og fin Mand, som levede af sine Tillidshverv og ikke gav sig af med at bygge Huse, som der jo altid var en vis Risiko ved. Men man skulde ikke genere Huse, som man tidligere selv har bygget Magen til; for saa var man intet Mandfolk. Angaaende Flyttedagens Udsættelse udtalte Fabrikant Møller, at der ikke fra Ministeren forelaa noget

Forslag herom. Taleren havde siden forespurgt om dette i Ministeriet og havde faaet det trykte Forslag tilsendt, saa her passede Fabrikantens Udtalelser heller ikke. De Konservative var betænkelige ved Forslaget om Udsættelse og mente, at det saa maatte gælde for hele Landet. Men hvad betød det, om f. Eks. 10 Familier fra Landet, som vilde flytte hertil, maatte vente en Maanedes Tid paa Lejlighed, naar man saa kunde slippe for, at 2—300 Familier i Aarhus kom i samme Situation. Naar Rigsdagen nu blev indkaldt til Oktober, vilde Fabrikant Møller forhaabentlig gøre noget for Udsættelsen, som hele Byraadet havde udtalt Ønsket om; saa kunde Husene naa at blive færdigê, og saa maatte man se at klare Resten; der blev Vanskeligheder nok endda.

H. J. B a d e n antog, at efter Hr. Perregaards Oplysninger var der næppe mange, som vilde være med til at binde Kommunens Penge i et saa urentabelt Foretagende som Barakbyggeri. Som de fleste Barakker var indrettet, var det en uværdig Maade at bo paa, som man maatte se at komme bort fra. Rækkehusene kunde blive hurtigere færdig end høje Huse; selv om Hr. Perregaard ikke helt kunde holde Ord, vilde de nok være færdige kort Tid efter Flyttedag, og det var dog en Forskel, om de Folk, som man blev nødt til at indkvartere i Skoler o. l., skulde bo der 1 Maaned eller $\frac{1}{2}$ Aar. Taleren vilde meget anbefale, at man nu med fuld Kraft tager fat paa Opførelsen af Rækkehusene, og vilde samtidig beklage, at det havde voldet saa svære Fødselsveer, inden de kom til Verden; havde der været lidt mere Eart paa, kunde de nu have været under Tag. Det var meget rigtigt, at de, som havde Raad dertil, burde bygge; men de, som blev husvilde, var Smaafolk, Fami-

lier med mange Børn, og de havde absolut ikke Raad dertil; de, som kunde betale, hvad der forlangtes, kunde sagtens faa en Lejlighed. Men det var rart, om man kunde komme saa vidt, at der hist og her stod en Lejlighed ledig; det var den eneste Regulator paa de spekulerende Grundejere. Der var selvfølgelig mange brave Grundejere, som ikke benyttede sig af Situationen, men efter Hr. Møllers Udtalelser, som Taleren fuldtud kunde slutte sig til, var der en Del, som havde udnyttet Situationen for stærkt. Forhaabentlig vilde de advarende Ord, som Hr. Møller udtalte til Grundejerne, bære Frugt. Taleren vilde ogsaa bede Fabrikant Møller gøre noget for Flyttedagens Udsættelse, saa Rækkehusene kunde naa at blive færdige inden den Tid.

J. Chr. Møller erklærede, at Hr. Perregaards Maade at diskutere en Sag paa godt kunde fritage Taleren for at svare ham, for det var ganske utilbørligt f. Eks. at tale om Bankrente o. l. i et aabent Møde, og hvis Hr. Perregaard havde tænkt sig lidt om, vilde han vist have været lidt mere forsigtig. Naar han vilde citere Taleren, burde han citere korrekt. Taleren havde ikke sagt, at Kommunen intet Tab fik ved Barakkerne, men derimod sagt, at det blev næppe noget stort Tab, og det var dog en Forskel. Det var rigtigt at Barakkerne afvikles paa 10 Aar, men Taleren havde aldrig sagt, at de kunde afvikles med de Indtægter, som kom ind af dem. Hvis Hr. Perregaard havde gennemgaaet Regnskaberne for Stenhusene, vilde han have set, hvordan de har forrentet sig i Forhold til Bankrenten; Underskudet blev her endnu større, men det talte han ikke om. At Hr. Perregaard var dygtig til at administrere, og at Taleren stod langt tilbage for ham, fik man

at vide ved enhver Lejlighed, men det maatte andre hellere udtale sig om. Mon Hr. Perregaard virkelig troede, at Flyttedagen kunde udsættes, naar Rigsdagen blev indkaldt; den skulde aabnes den 6. Oktober, og derefter tog den Læseferie 8—10 Dage; hvordan skulde Taleren saa til den Tid kunne faa Flyttedagen udsat! Taleren skulde hermed lade Hr. Perregaard fare og fremtidig ikke svare ham ret meget paa den Slags Angreb. Naar Hr. Baden udtalte, at det at bo i Barakker var uværdigt, saa havde netop Hr. Perregaard udtalt, at nogle af Barakkerne var helt gode, og det var vist ogsaa rigtigt. Men alles Penge var ikke lige store; mange kunde ikke betale 5—600 Kr. for en Lejlighed, og der kunde ikke bygges billigere; det var derfor nødvendigt at have en anden Byggeform for disse Folk, og det kunde ikke kaldes uværdigt, selv om det ikke var komfortabelt.

Bern t J e n s e n pointerede, at denne Drøftelse af Boligbyggeriet foregik under en Tvangssituation, idet man skulde have Boliger frem paa meget kort Tid; hvis det ikke var Tilfældet, vilde man maaske ikke bygge Rækkehuse, men holde sig til den sædvanlige Byggemaade. Af Hr. Perregaards Udtalelser i det lukkede Møde fik man det Indtryk, at Barakker ikke kunde blive hurtigere færdig end Rækkehuse, og saa burde man foretrække de sidste. Hvordan Situationen blev til Oktober Flyttedag, kunde endnu ikke overses; forhaabentlig vilde Fabrikant Møllers Henstilling til Grundejerne virke, men det var ogsaa nødvendigt; der var nu opsagt 2498 Familier, og af disse Lejligheder var der 1214, der endnu ikke var anmeldt som udlejede. Dette Forhold kunde man ikke komme udenom. Udvalget skulde snarest drøfte Forholdet og undersøge, om det var muligt at faa

det rettet, og muligvis vilde der til næste Møde komme et Forslag i den Retning. Grundejerne havde i høj Grad ønsket Huslejeloven ophævet, saa havde de ogsaa en Pligt til at vise Maadehold og ikke udnytte Situationen for stærkt, ogsaa af rent samfundsmæssige Grunde. Taleren vilde meget støtte Hr. Møllers Henstilling om at faa Lejlighederne udlejet snarest.

H. P. Salling havde som Medlem af Boligudvalgene faaet det Indtryk, at det saa meget mørkt ud til Oktober Flyttedag. Taleren havde ligesom Gruppen holdt paa, at hvis der skulde en midlertidig Bebyggelse til, burde det være Barakker; at bygge Smaahuse vilde let komme til at virke forstyrrende for Byens Udvikling. Naar Taleren alligevel var gaaet med til at foreslaa disse Rækkehuse, var Grunden den, at de kunde belaaes, hvad Barakker ikke kunde; men det var under den Forudsætning, at det kun blev et Forsøg og ikke en Vedtagelse af, at denne Bygge-maade skal være gældende i Fremtiden. Ogsaa den forestaaende Rømning af Kasernen havde været medvirkende til, at Taleren gik med til Indstillingen. Men Taleren vilde appellere til Publikum, at de ikke benytter Kommunen som Sovepude og forlanger, at den skal sørge for Bolig til dem. Man hørte af og til Udtalelser fra Folk, at de ikke søger Lejlighed, fordi det blev Kommunens Sag at skaffe dem en saadan; men det var et Fejlsyn, og det vilde komme til at gaa ud over dem selv, hvis de ikke foretog sig noget. Det var Folks Pligt som Borgere i Samfundet selv at sørge for deres Bolig.

N. C. Christensen hævdede, at de Huse, som han havde bygget i 1909, aldeles ikke kunde sammenlignes med dem, som foresloges her. Efter

den foreliggende Skitse var Rækkehusene Mage til dem, som laa nede i Spanien. Nu sagde Borgmesteren, at de blev betydelig forbedret, og det maatte man ogsaa haabe; skulde de bygges efter den foreliggende Skitse, var det at sætte Boligstandarten noget for langt ned; man skulde vist 6—700 Aar tilbage for at finde noget lignende. Saadanne Huse var ikke et Lejeobjekt for en Kommune at ligge med; det, som det offentlige lavede, burde altid være lidt foran det, som private kunde tillade sig, men her blev det omvendt. Ved at bygge de mange Huse paa en og samme Plet skabte man et Proletarkvarter, som Folk nødig vilde komme for nær; det burde man ikke gøre, men tværtimod blande Publikum noget mere, saa de forskellige Mennesker kunde opdrage hinanden og lære af hinanden. Hvis Husene nu blev betydelig forskønnede, vilde de ogsaa blive dyrere, og Taleren havde aldrig erfaret, at man kunde bygge et lille Hus forholdsvis billigere pr. Lejlighed end et stort. Nu blev Grundene sat til en latterlig lav Pris, hvorved Husene paa kunstig Maade blev nedskrevet, men selv med nok saa mange Kunster kom de næppe til at forrente sig. Taleren havde hellere set en høj Bebyggelse, for dette kunde man daarlig være bekendt; men hvis Husene absolut skulde tvinges igennem, maatte Flertallet selvfølgelig tage Ansvaret derfor.

J. P e r r e g a a r d skulde med Glæde tage Ansvaret for disse Huse. Da Boligforeningen byggede de smaa Villaer Nord for Byen, sagde man noget lignende, men det var gaaet lige modsat. Det skulde nok blive et udmærket Proletarkvarter deroppe, og der vilde opvokse en god og sund Slægt. Fabrikant Møller burde ikke sige, at Barakkerne afbetales paa 10 Aar, naar han ikke sam-

tidig nævnte, at det var Skatteborgerne, som maatte betale dem. Taleren havde ikke noget imod en Drøftelse af Kommunens Stenhuse, men det forbød jo Hr. Møller af Hensyn til Banken, og saa maatte man tie stille for ikke at risikere, at Kasseudvalget skal forbyde Embedsmændene at give Oplysninger.

B o r g m e s t e r e n (ringer): Kasseudvalget har aldrig nægtet Byraadet Oplysninger!

J. P e r r e g a a r d mente egentlig ikke Kasseudvalget, men et bestemt Medlem af Kasseudvalget. Angaaende en Udsættelse af Flyttedagen, saa var det næppe for sent til Oktober, hvis der var god Vilje dertil; Rigsdagens Læseferie kunde nok udsættes noget.

B o r g m e s t e r e n svarede, at Kassudvalget hver Maaned gav Byraadet Meddelelse om, hvorledes Finanserne staar. Taleren havde aldrig forbudt de enkelte Medlemmer at gaa til Kommunebogholderen eller andre og faa Oplysninger, saa var det ikke opportunt at komme med saadanne Udtalelser.

L e o n h a r d H a n s e n fandt det morsomt at høre de forskellige Argumenter, der fremførtes mod Rækkehusene og mod Kommunens Byggeri i det hele. Hr. Salling havde fundet paa en ny Begrundelse, at det svækker Energien hos de boligsøgende, naar Kommunen bygger Lejligheder. Der var for Øjeblikket ca. 1400 boligsøgende Familier i Byen, og de gjorde sikkert alt, hvad der stod i deres Magt, for at skaffe sig en Lejlighed; deres Energi var vist netop i høj Grad skærpet under disse Forhold. Hr. Christiansen havde fundet paa, at man skulde blande de forskellige Mennesker noget mere. Men hvorfor skulde det blive Udskud, som kom til at bo i Rækkehusene? Den Mening

maatte staa for de Konservatives Regning. Taleren troede tværtimod, at det blev nogle af Byens bedste Familier, og Forholdene blev sikkert bedre end i mange store Lejekaserner. Men for de Konservative gjaldt det blot om at faa saa mange Mennesker som muligt slaaet ned; de Folk, der søgte Lejlighed der, var jo ikke dem, hvorfra de Konservative skulde have deres Støtte, derfor skulde saa mange som muligt ned i den Pariakaste, som man kaldte dem, der havde maattet bo i Barakker. Selv om enkelte af Barakkerne var ret gode, saa var det Samkvem, som fandt Sted der med fælles Udenomsbekvemmeligheder, af det onde, og det kunde man ikke i Længden forsvare. Men mange af Barakkerne var saa daarlige, at de ikke kunde kaldes Menneskeboliger. Kommunen havde derfor en Pligt til at bygge videre for at faa disse Mennesker ud og faa den Slags Boliger fjernet. Rækkehusene kom sikkert ikke til at skæmme Byen, men man behøvede ikke altid at lægge Arbejderboliger ud i Periferien med lang Vej til Arbejdspladsen, de burde spredes noget mere omkring i Byen. Rækkehusene blev sikkert lette at faa udlejet og senere solgt, mange Familier vilde gerne have en saadan Ejendom. Taleren var glad ved, at Borgmesteren nu holdt paa Rækkehusene, men det havde været endnu mere glædeligt, hvis det havde givet sig Udslag noget før, saa Husene kunde have været færdige til Flyttedag. Nu burde der tages fat med fuld Kraft og ikke laves flere Svinkeærinder end nødvendigt; forhaabentlig skulde det ikke igennem altfor mange Kommissioner og ligge og drysse; det var paa høje Tid at faa Arbejdet paabegyndt.

B o r g m e s t e r e n syntes, Hr. Leonhard Hansen var lidt uforsigtig i sine Udtalelser, naar han

124

vilde kaste Skylden paa Taleren. Det var rigtigt, at da Skitserne kom frem, maatte de sammenlignes med Husene nede i Spanien, men de blev ikke bygget efter Skitserne, nu vilde de blive anstændige. Taleren havde i Gruppen forlangt, at der skulde stilles Forslag om, hvorfra Pengene skulde komme, og naar det var i Orden, vilde Sagen gaa videre. Men det Forslag kom ikke før langt senere, og saa snart det var ordnet, blev Stadsingeniøren anmodet om at anvise Pladser. Hvis Sagen havde ligget for længe, var det i hvert Fald i Overensstemmelse med den Mand, som havde fremsat Forslaget. Men det var efterhaanden blevet almindeligt fra flere Partifællers Side at give Taleren Skylden for alt det, som de ikke syntes om, og det maatte de se at komme bort fra; det vilde ikke i Længden gaa godt, selv for nok saa store Forretningsførere. Taleren kunde taale at høre meget, men Bægeret kunde ogsaa blive for fuldt. Taleren havde arbejdet saa godt for Boligspørgsmaalet i Aarhus som nogen, og da en Del Partifæller gjorde Nar af Perregaards Planer og lagde ham Hindringer i Vejen, støttede Taleren ham og hans Byggeri. Naar Hr. Leonhard Hansen foreslog at bygge uden at have Tegningerne approberede, saa var det Taleren ligegyldigt, saafremt Byraadet ønskede det. Fattigudvalget byggede sædvanlig uden at spørge Kommissionerne.

J. P e r r e g a a r d syntes, at Borgmesteren var lidt sensibel overfor Talerens Bemærkninger, som kun gjaldt et enkelt Medlem af Kasseudvalget. Selvfølgelig skulde Husene gennem de forskellige Kommissioner, naar man vilde søge Laan i dem, men i Nødsfald stillede Kommissionerne sig meget velvilligt og tillod at begynde Arbejdet paa eget Ansvar, og det var vel nok det, som Hr. Leonhard

Hansen mente med sin Udtalelse. Husene kunde naturligvis ikke bygges færdig, uden at være approberede af Kommissionerne.

M. C. F a l k erindrede om, at for et Aars Tid siden hørte man altid fra den borgerlige Gruppe Udtalelser om, hvilken lykkelig Tid der vilde op-
rinde, naar Boligloven blev ophævet. Nu var det meste af den bortfalden, og nu saa man, hvilken Velsignelse det medførte. Det var en Katastrofe for Kommunen, naar en hel Del Mennesker til Flyttedag skulde smides ind i Skoler og Gymna-
stikhouse, Familier skilles ad o. s. v.; det var By-
raadets Pligt at forhindre, at Folk skal gennemgaa saadanne Lidelser. Det var glædeligt, at Fabrikant Møller nu var kommen til at indse, at Grundejerne endnu ikke var modne til at være uden Restrik-
tioner. Borgmesterens Udtalelse var en overor-
dentlig stor Overraskelse for Taleren, idet han sagde, at naar Sagen ikke var kommet hurtigere frem, var det i Overensstemmelse med Forslagsstilleren, altsaa Hr. Perregaard. Taleren havde ellers haft den personlige Overbevisning, at Borgmesteren ikke havde fremmet Forslaget om Opførelse af Rækkehusene.

J. P e r r e g a a r d fandt det ikke nødvendigt at trække dette frem til Diskussion her; Hr. Falk vidste jo godt, hvem der havde arbejdet for For-
slaget. Borgmesteren huskede forkert, naar han udtalte, at der var Enighed mellem ham og Tale-
ren om Husene; det drejede sig om Pengenes Fremskaffelse, og naar det trak saa længe ud, skyldtes det noget en Misforstaaelse.

B o r g m e s t e r e n bekræftede, at det drejede sig om Pengene, og det tog lang Tid at blive enige om Grundlaget for deres Fremskaffelse; men dette Grundlag maatte frem, før Udgiften kunde

vedtages. Taleren vilde derfor advare Hr. Falk mod at skyde Skylden paa ham.

Leonhard Hansen forstod ikke, hvorfor Borgmesteren tog saaledes paa Vej, da han jo blot havde udtalt sin Glæde over hans nuværende Stilling til Forslaget. Borgmesteren burde spare sine Advarsler; der kunde ellers let blive for mange, som skal advares. Taleren var klar over, at Borgmesteren stod bagved, naar Pengene var lovet af Banken, men det var uforstaaeligt, at det behøvede at tage saa lang Tid. Hvis Privatbanken skulde betænke sig saa længe paa at laane Aarhus Kommune $1\frac{1}{2}$ Mill. Kr., maatte man hellere faa en anden Bankforbindelse. De fleste af de Pladser, der var foreslaaet til Husene, var ogsaa lidt mærkelige; der kunde nok findes Pladser, hvor man kunde bygge med det samme uden altfor store Jordarbejder o. l. Fattigvæsenet havde ganske rigtig tilladt sig at bygge et Skur til Opbevaring af Brænde, før det blev approberet af Kommissionerne, men skulde man have ventet derpaa, var Vinteren kommen, og Brændet var blevet vaadt, hvilket havde været en Udgift mere for Kommunen. Det samme var Tilfældet med en Bilgarage, men i Brandvedtægten var der nøjagtige Bestemmelser om, hvordan en saadan skal være, og naar en Privatmand kunde bygge en saadan, maatte Kommunen vel ogsaa kunne gøre det. Iøvrigt havde Taleren ogsaa haft den Opfattelse, at Hr. Perregaard havde arbejdet meget kraftigt for Husenes Opførelse, men at han havde maattet kæmpe mod en skjult Modstand.

Borgmesteren svarede, at Husenes Plads blev bestemt paa et Møde, hvor Taleren ikke var til Stede og altsaa heller ikke kunde have Indflydelse derpaa. Længe før Tegningerne blev ind-

stillet til Byraadet, havde Taleren meddelt Byraadsgruppen, at Pengene kunde faas i Privatbanken. Selv om der var en Vedtægt, kunde ingen bygge noget, før det var godkendt af Kommissionerne; men maaske skulde man i Fremtiden ind paa en anden Forretningsgang.

J. Chr. Møller udtalte, at Hr. Leonhard Hansens Paastand om, at de Konservative havde Interesse af at holde visse Folk saa langt nede som muligt, helst skulde bevises; den borgerlige Gruppes Arbejde i Byraadet havde i hvert Fald ikke vist noget i den Retning. Naar der blev sagt, at Rækkehusene var noget helt andet end Barakker, saa havde Taleren forstaaet det saaledes, at der skal bo 4 Familier i hvert Hus, og saa kunde de næppe leve helt adskilt; derfor var det ikke nogen ideel Byggeform. At der vilde komme en Katastrofe til Efteraaret, kunde ingen vide endnu; der blev jo ikke færre Lejligheder, fordi Loven var ophævet, og der kom ca. 300 nye Lejligheder til Efteraaret, saa det var muligvis at gøre en Myg til en Elefant, naar der taltes om en Katastrofe.

J. Perregaard skulde ikke komme videre ind paa Sagens Behandling i Gruppen; det var galt baade at sige for meget og for lidt, men det kunde drøftes ved en anden Lejlighed.

M. C. Falk hævdede, at alene det, at 1200 Mennesker maatte løbe rundt og søge Lejlighed, var en Katastrofe, og hvis Grundejerne ikke lejede deres Lejligheder ud til Flyttedag, var det ogsaa en Katastrofe. Taleren skulde ikke komme ind paa, hvad der var sket i Gruppen, men Forslaget var i Byraadet den 14. Maj, og nu var man midt i August. Ansaret for Opførelsen af Rækkehusene tog Flertallet lige saa gerne, som man

altid gjorde, naar der skulde gøres noget til Gavn for Smaafolk i Byen.

J. Ch r. M ø l l e r mente ikke, Hr. Falk kunde vide noget om, hvorvidt 1200 Mennesker løber rundt og søger Lejlighed. Mange af disse Familier havde Raad til at bygge selv, og saa burde de gøre det; det var kun deres Pligt.

M. C. F a l k svarede, at i hvert Fald det første Hundrede havde været hos ham, og det var sikkert kun en ringe Del af dem, der søgte Lejlighed. Taleren vilde gerne vide, hvor man fandt Arbejds-mænd med flere Børn, som havde Raad til at bygge sig et Hus, og det var den Slags Folk, som søgte Lejlighed.

J. P e r r e g a a r d havde mindst 25 Henven-delser om Lejligheder hver Dag. Hvis man skulde ind paa Hr. Møllers Teori, at enhver, som ejede lidt, skal bygge, maatte man opsigte en hel Del af de Mennesker, som bor i Kommunens Huse. For-øvrigt havde Taleren altid søgt at faa de Folk, som ejede noget, til at bygge.

Indstilling b vedtoges med 12 Stemmer, 8 stemte ikke.

c. Byggeudvalget bemyndigedes til at projekttere en Bebyggelse ved Ringgaden.

10. (J. Nr. 365—1925). Indstilling fra Vandværksud-valget angaaende **Opsætning af en Vandopstander paa Bispetorvet.**

H. P. S a l l i n g meddelte, at der var kommen Anmodning til Vandværket om at faa en Hane med Drikkevand paa Bispetorvet. Det var et Sted, hvor der kom mange Mennesker, særlig Skolebørn om Sommeren, og ligeledes var der ofte Heste, som skulde have Vand. Udvalget anbefalede derfor Byraadet at tage denne Udgift paa 400 Kr., som det vilde koste.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 364—1925). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Gadeplan for en Del af „Vilhelmsmindes“ Jorder.**

Udvalget kan anbefale Planen paa følgende Betingelser:

- 1) Den projekterede Vej paa Matr. Nr. 113 af Aarhus Købstads Markjorder fra Hasle Herred skal nøjagtig udlægges som vist paa den fremsendte Plan.
- 2) Vejen skal foreløbig udlægges med en Bredde af 10 m; ved Bebyggelse skal den udvides til 18,8 m.
- 3) Der maa foreløbig ingen Bebyggelse finde Sted paa Matr. Nr. 113. (Denne kan først finde Sted, naar detailleret Vejplan er udarbejdet af Byraadet, og Afløbsforholdene for Matr. Nr. 113 og omliggende Arealer er bragt i Orden).
- 4) Langs Trøjborgvejs og Brendstrupsvejs Forlængelser skal der uden Vederlag afgives Areal af Bredde 9,4 m fra de respektive Vejes Midtlinier, og de tilstødende Ejere skal, naar Byraadet maatte fordre det, anlægge Fortove med Kantsten II, 2 Rækker Betonfliser, samt bidrage til Gas-, Vand- og Kloakledninger efter Byraadets nærmere Bestemmelse.«

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 273—1925). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse angaaende **Ændring af Gadeplan for Matr. Nr. 111 a og 111 bu af Markjorderne fra Hasle Herred.** (Se A. 1923—24, Side 305).

Fra Stadsingeniøren forelaa følgende Erklæring:

»Da Ejerne af tidligere Matr. Nr. 111 a og 111 bu nu har meddelt, at de indgaar paa de i Byraadets Skrivelse af 1 Dec. 1923 stillede Betingelser for Approbation af Gade- og Kloak-

plan for nævnte Areal, og da de desuden har underskrevet og fremsendt en Deklaration, der indeholder de nævnte Betingelser, som af Byraadet forlanges tinglæst paa de omhandlede Matr. Nr., kan de 5 Gadeplaner approberes i den foreliggende Skikkelse.

Ejerne andrager om nu at maatte anlægge kun 100 m af den paa Plan I viste Gade A-B-C. Efter Deklarationens Punkt 3 skulde Gaden anlægges i hele sin Længde, naar Bebyggelsen langs denne paabegyndes. Der ses dog intet til Hinder for at give den ansøgte Tilladelse paa Betingelse af, at Resten af Gaden A-B-C anlægges, naar Byraadet forlanger det. Afløbet fra Gaden A-B-C kan foreløbig ledes til den eksisterende Kloak i Tjørnegade, Syd for Skovvangsvej. Men da denne Kloak kun er en 23 cm Ledning, der svarer til dens eget Opland, vil den, naar dette Opland bliver fuldt bebygget, ikke kunne modtage Afløbet fra Gaden A-B-C, og det vil da blive nødvendigt at fortsætte Lægningen af Hovedkloaken i Skovvangsvej (der foreløbig kun er lagt indtil Ringgaden) og føre Afløbet fra Gaden A-B-C til denne Kloak.

Det tilføjes, at der for de nævnte Matr. Nr. er tegnet Bidrag til Hovedkloaken i Skovvangsvej, og at Andragerne har betalt det dem indtil Dato paalignede Beløb for Strækningen fra Dr. Margrethes Vej til Ringgaden.

Udvalget tiltræder Stadsingeniørens Erklæring, dog at det maa fordres, at den ommeldte Deklaration tinglæses paa Arealerne forud for al tinglæst Gæld.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 350—1925). **Henstilling fra Snedkernes Organisationer om, at der ved Udbydelse af Byg-**

ningsarbejder skelnes imellem Snedker- og Tømrerarbejdet, der ønskes udbudt hver for sig.

Borgmesteren mente, at Kommunen som Regel gjorde dette. Taleren vilde foreslaa at tage Sagen til Efterretning, idet det henstilles til de enkelte Udvalg at tage mest mulig Hensyn til Skrivelsen.

Toges til Efterretning.

14. (J. Nr. 332—1925). **Andragende fra Otto Diehl om Tilladelse til Anbringelse af Benzintank ved Vesterallé Nr. 25.**

Brolægningsudvalget kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

15. (J. Nr. 218—1925). **Andragende fra Beboerne i den østlige Del af Højbjerg om at faa aabnet en Gennemgang i Skovhegnet.**

Skovudvalget kan ikke anbefale Andragendet, da der allerede findes en Gennemgang i Nærheden af den ansøgte.

Kunde ikke bevilges.

16. (J. Nr. 317—1925). **Udkast til Instruks for de autoriserede Elektroinstallatører.**

Anbefalet af Belysningsudvalget.

Indstillingen vedtoges.

17. (J. Nr. 299—1925). **Andragende fra American Oil Comp. om at maatte benytte Skejby Mark som Flyvehavn for en Luftrute Aarhus—København.**

Markudvalget indstiller, at Kommunen erhverver et Areal hertil paa Egaa Fed, og at Sagen derfor overdrages Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse.

Borgmesteren havde haft flere Henvendelser i denne Sag, men den var ikke saa ligetil, for der forlangtes temmelig store Udgifter af de

Byer, som ønskede en Flyverute, og det var meget tvivlsomt, at Byraadet kunde gaa med dertil. Noget andet var, om man skal arbejde paa at skaffe en Flyveplads, hvilket Taleren gerne vilde høre Byraadets Mening om, før der gjordes mere ved Sagen.

P. Petersen bemærkede, at Pladsen paa Skejby Mark af flere Grunde var uheldig, medens der var et udmærket Areal paa Egaa Fed; men Forhandlinger om Køb af et saadant maatte jo overlades til Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse. Der var senere nævnt en anden Plads, nemlig en Del af Højvangs Jorder. Det blev sikkert nødvendigt for Byen at fremskaffe en Flyveplads, men der maatte være Maade med Udgiften.

Andr. Bitsch havde ogsaa den Opfattelse, at dette Spørgsmaal vilde trænge sig frem, og at man burde arbejde videre paa at finde en passende Plads.

J. Chr. Møller antog, at en daglig Luftforbindelse med København var Fremtidsmusik, men derfor blev det vel alligevel nødvendigt at skaffe en Flyveplads. En saadan kunde dog ikke faas helt billigt, heller ikke paa Egaa Fed, naar den skulde have en Størrelse af 50—60 T. Land. Taleren kunde godt gaa med til, at der arbejdes videre derpaa, men maatte være forberedt paa, at det vilde koste ikke saa lidt.

Borgmesteren havde samme Mening, derfor ønskede man først Byraadets Sanktion. Man kunde maaske klare sig med Højvang, men Jorden var temmelig god dertil, den skulde helst give nogen Indtægt. Men muligvis kunde der findes andre Pladser.

Det overdroges Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse at arbejde videre i Sagen.

18. (J. Nr. 320—1925). **Andragende fra Foreningen »Dansk Arbejde« om Støtte til Oprettelse af en permanent Importvareudstilling.**

Kasseudvalget indstiller, at der indtil videre bevilges »Dansk Arbejde«s Aarhusafdeling et Tilskud af 1000 Kr. aarlig til det omhandlede Formaal.

Indstillingen vedtoges.

19. (J. Nr. 100—1925). **Andragende fra Aarhus Teater om, at Nødtørftsbygningen i Skolegade maa blive overladt Teatret.**

Fra Brolægningsudvalget forelaa følgende Indstilling:

»Ifølge Deklaration af $\frac{3}{4}$ 1906 har Kommunen faaet Teatrets Tilladelse til at have Nødtørftsanstalten staaende paa Teatrets Grund i 25 Aar uden Lejeafgift — altsaa til $\frac{3}{4}$ 1931. Bliver man ikke til den Tid enige om Vilkaarene for fortsat Afbenyttelse, skal Byraadet fjerne Nødtørftsanstalten og Pissoiret ved Skolegade, og Teatret skal retablere det tidligere Pissoir ved Kannikegade.

Efter stedfunden Forhandling indstilles:

at Nødtørftsanstalten nu overlades Teatret, imod at dette betaler Kommunen 500 Kr.,
at det nuværende Pissoir ved Skolegade beholdes, og
at Teatret fritages for at indrette Pissoiret ved Kannikegade.«

Indstillingen vedtoges.

20. (J. Nr. 3¹—1925). **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for Vandværket samt Forslag om at anvende 35000 Kr. af Overskudet til Anlægget i Stautrup.**

Indstillingen vedtoges. Overskridelserne overgik til 2. Behandling.

21. **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:**
a. (J. Nr. 3²—1925). Fattigvæsenet.
b. (J. Nr. 3³—1925). Aldersrenten.
c. (J. Nr. 3⁴—1925). Enkebørnsunderstøttelsen.

Overgik til 2. Behandling.

22. (J. Nr. 11¹—1925). **Købekontrakt med Malermester P. Christensen angaaende en Byggegrund ved Paludan Müllers Vej.**

Godkendtes.

23. (J. Nr. 284—1925). **Andragende om Tilladelse til at indrette en 2 Værelses Lejlighed i Schleppegrellsgade Nr. 25.**

Anbefalet af Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse paa Betingelse af, at Lejligheden staar færdig til at tages i Brug til Oktober Flyttedag.

Indstillingen vedtoges.

24. (J. Nr. 27⁸—1925). **Andragende om Dispensation fra Bygningslovens § 21 for Banegaardsgade Nr. 37.**
Anbefaledes.

25. (J. Nr. 305—1925). **Andragende fra D. D. P. A. om Tilladelse til at anbringe større Beholder i Benzintankanlæget ved de Mezas Vej Nr. 23.**

Anbefalet af Brolægningsudvalget paa sædvanlige Betingelser.

Indstillingen vedtoges.

26. (J. Nr. 5²—1925). **Meddelelse fra Indenrigsministeriet angaaende Opsigelse af Kommunens Lejemaal af Fodfolkaskasernen.**

Fra Udvalget for Bygninger og Inventar forelaa følgende Erklæring:

»I Anledning af Skrivelsen fra Krigsministeriet af 30. f. M. skal Udvalget udtale, at det anser det for en Katastrofe for Kommunen, hvis Kasernen skal rømmes for Husvilde allerede til Oktober Flyttedag 1925, hvorfor man henstiller til Byraadet, at dette af yderste Evne arbejder

for at faa Lov til at beholde Kasernen som Husvildeafdeling i alle Tilfælde indtil 15. Januar 1926, da det forekommer Udvalget, at det vil være aldeles umuligt at skaffe Plads til de i Kasernen boende 64 Familier før denne Dato, og man skal yderligere udtale, at det efter Udvalgets Opfattelse vilde være i allerhøjeste Grad ønskeligt for Kommunen, om Husvildeafdelingen paa Kasernen kunde bevares uforandret til 15. Juli 1926.

Hvis det endelig opnaas, at Tidspunktet for Afleveringen udsættes til sidstnævnte Dato, vil der formentlig være levnet Kommunen Tid til at planlægge og udføre saadanne Byggearbejder, som Afleveringen af Kasernen utvivlsomt vil nødvendiggøre, og man vil blive forskaanet for i en Hast at træffe Nødforanstaltninger, der baade vil koste uforholdsmæssig meget og vil give daarlige Beboelsesforhold.«

J. P e r r e g a a r d forelagde Indstillingen og anbefalede at rette en saadan Henvendelse til Ministeriet.

B o r g m e s t e r e n havde under et Ophold i København været baade i Indenrigsministeriet og Forsvarsministeriet og talt med dem om Sagen, og begge Steder stillede de sig meget forstaaende og bad om at faa en skriftlig Fremstilling om Sagen, saa kunde der forhandles derom. Ministerne vilde sikkert stille sig saa velvilligt som mulig overfor Kommunen, men hvis Militæret skulde flyttes, var der jo ikke noget at gøre derved. Taleren vilde anbefale at sende en Skrivelse til Ministeriet i Overensstemmelse med Udvalgets Forslag og gøre opmærksom paa, at man var rede til en Forhandling derom.

J. Chr. Møller spurgte, om man ikke burde undgaa at nævne den 15. Januar og straks skrive 15. Juli, saa var der lidt at slaa af paa.

J. Perregaard mente, at det af Skrivelsen tydeligt fremgik, at man foretrak den 15. Juli.

Borgmesteren fandt det klogest at tilbyde Forhandling under ret rimelige Former og ikke stille for store Krav.

Det vedtoges at svare Ministeriet overensstemmende med Udvalgets Indstilling.

27. Andragende om Tilladelse til Nedlæggelse af 2 Lejligheder i Søndergade Nr. 39.

Anbefalet af Boligkontrollen paa Vilkaar, at Ansøgeren indretter de i Skrivelsen omtalte 2 Lejligheder i Skovvej Nr. 41, saaledes at de bliver færdige til at tages i Brug til Oktober Flyttedag d. A.

Indstillingen vedtoges.

28. Andragende om Tilladelse til at benytte en 2 Værelses Lejlighed i Ingerslevs Plads Nr. 3 til Forretningsbrug.

Anbefalet af Boligkontrollen under Forudsætning af, at den Lejlighed, Andrageren hidtil har benyttet til Forretningsbrug, udlejes til Beboelse.

Indstillingen vedtoges.

29. Andragende om Tilladelse til at inddrage 1 Værelse af en 3 Værelses Lejlighed i Lollands-gade Nr. 9.

Anbefalet af Boligkontrollen.

Bevilgedes.

30. Andragende om Tilladelse til at udleje 1 Værelse af Kælderlejligheden i Søgade Nr. 4 til Forretningsbrug.

Anbefalet af Boligkontrollen.

Bevilgedes.

31. Andragende om Tilladelse til at benytte en Beboelseslejlighed i Studsgade Nr. 37 til Kontor.

Anbefalet af Boligkontrollen paa Vilkaar, at den Lejlighed, som Andrageren tilbyder at indrette i »Kasino«, er færdig og beboet, forinden Lejligheden i Studsgade nedlægges.

Indstillingen vedtoges.

32. **Andragende fra Postvæsenet om Tilladelse til at leje en 6 Værelses Lejlighed i Vestergade Nr. 6 b til Brug for det kørende Personale.**

Anbefalet af Boligkontrollen paa Vilkaar, at Postvæsenets Lejlighed i Lars Krusesgade Nr. 4 udlejes til en Husstand.

Indstillingen vedtoges.

33. **Andragende om Tilladelse til at inddrage 1 Værelse af en 2 Værelses Lejlighed i Lollandsgade Nr. 73.**

Anbefalet af Boligkontrollen paa Vilkaar, at saavel Værelset som den 1 Værelses Lejlighed faar Adgang til begge Trapper.

Indstillingen vedtoges.

34. **Andragende om Tilladelse til at benytte 1 Værelse i Sjællandsgade Nr. 91 til Forretningsbrug.**

Anbefalet af Boligkontrollen.

Bevilgedes.

35. **Andragende om Tilladelse til at benytte 1 Værelse i Strandvej Nr. 4 til Forretningsbrug.**

Anbefalet af Boligkontrollen.

Bevilgedes.

36. **Andragende om Tilladelse til at inddrage 1 Værelse paa 1. Sal i Lollandsgade Nr. 63.**

Anbefalet af Boligkontrollen imod, at der afgives 1 Kvistværelse til 1. Sals Lejligheden.

Indstillingen vedtoges.

37. **Andragende om Tilladelse til at benytte en Lejlighed i Fiskergade Nr. 58 til Værksted.**

Boligkontrollen kan ikke anbefale Andragendet. Kunde ikke bevilges.

38. **Andragende om Tilladelse til at udleje en Stuelejlighed i Faistersgade Nr. 4 til Forretningsbrug.**

Anbefalet af Boligkontrollen.

Bevilgedes

39. **Andragende om Tilladelse til Sammenlægning af 2 Butikker i Hjørnet af Tværgade og Mejl-gade Nr. 66.**

Boligkontrollen kan ikke anbefale Andragendet.
Kunde ikke bevilges.
